

בנצחהטי"ת

גליון
**דרך
אמונה**

פנינים יקרים על פרשת השבוע
מלוקט משיחותיו של
הרה"צ רבי
מאיר איתמר רוזנבוים
שליט"א

וארא

גליון תכ"ג

לשמיעת השיעורים בכל שבוע
על הטלפון נא להתקשר
למערכת 'דרך אמונה'

בארה"ב 718.298.3717 ולהקיש 1

בארץ ישראל (מספר טעל.חדש) 079.704.0017 ולהקיש 1

בענגלאנד (מספר טעל.חדש) 03.33015.0717 ולהקיש 1

מכון 'דרך אמונה'

הרוצה לקבל את הגליון בכל שבוע באימייל

נא לשלוח אימייל לאדרעסס 3875060@gmail.com

ולכתוב שם המבקש ואימייל אדרעסס שלו. ואי"ה נוסיפו לרשימת המקבלים

להארות והערות יכולים להתקשר לאחד ממספרי הטלפון של מערכת דרך אמונה הנ"ל

ולהשאיר הודעה על מספר 9 ובלי"נ נתקשר בחזרה אי"ה

פרשת וארא

מתראה להחפצים בו * ויתור על תכשיט זהב להכנסת כלה * ג' אבות כנגד ג' בחינות בעבודת ה' * בזכות האבות יש לבניהם הרחבה * בזכות שהעביר על מידותיו נשא עונו * בני"ה היו אנוסים לעבוד ע"ז * המתמרמר על חטאיו נמחל לו * הזהיר בדיבורו פועל ע"י הדיבור כל טוב * אין כמשה בביטול הישות * יעקב ומשה ואהרן לא השתחוו לצלם של פרעה * לא לדאוג דאגת מחר * אמונה אפילו מחסרון ידיעה * האמונה אינה השתדלות * לעבוד את ה' בימי טובה ובימי רעה * קמיע על מגיפת דבר ר"ל * שלא יתן לילדים להסתובב ברחוב * מי שלומד תורה בכתב ובע"פ לא יהיה לו יסורין

הרה"ק הרבי ד' זושא מאניפאלי זי"ע - ב' שבט

הביאנו המלך חדריו * את האלקים אנכי ירא

וַאֲרָא אֶל אַבְרָהָם אֶל יִצְחָק וְאֶל יַעֲקֹב וְגו' (ג, א).

ויתור על תכשיט זהב להכנסת כלה

מתראה להחפצים בו

מדי דברי בו, אפתח במעשה נפלא שאירע בקרבינו לערך לפני שתי שבועות, (השיעור הזה נאמר בשנת תשפ"ד) שאני בעצמי נוכחתי בזה מקרוב, וממש לא יתואר ולא ישוער שגם בשנת תשפ"ד עדיין יכולים למצוא יהודים בעלי מסירות נפש, אשר מוכנים לוותר משלהם במסירות נפש לטובת יהודים אחרים.

ברשי"י פי' וארא אל האבות, והקשו המפרשים שהוא דבר תמוה מה בעי רש"י להוסיף בזה ולפרש, הרי מקרא מלא דיבר הכתוב 'וארא אל אברהם' וגו', הרה"ק רבי משה מקאברין זי"ע ביאר, כי 'אבות' לשון 'רצון', כדכתיב (בראשית כד, ה) 'אולי לא תאבה', 'איך באווייז זיך צו די וואס ווילן מיר! (אני מתראה לאלו שרוצים

גופא דעובדא הכי הוי, לפני שתי

וחפצים ב').

דולר בשביל הבחור היתום, בדרך
פלא!

וכה סיפר: היתום הסתובב
בביהמ"ד לאסוף מעות
מציבור המתפללים, ואכרך אחד
שמתפרנס בעמל כפים הבחין בזה,
ובחזרתו לביתו סיפר לאשתו
דברים כהווייתן, שראה בביהמ"ד
בחור יתום בן תשע עשרה שנה,
שאסף מעות בשביל החתונה
שלו, ואשתו כאשר שמעה זאת
היתה נסערת עד למאד.

והנה אותם בני הזוג חסכו במשך
זמן ארוך קצת מעות מדי
שבוע בשבוע, כדי לקנות להאשה
"שרשת זהב" יקרה, וכמה ימים
מקודם לקחו כספי החסכונות, וקנו
בזה שרשרת יקרה עד למאד.

ועתה כאשר האשה שמעה
מבעלה אודות הבחור
היתום, אמרה לו: הקשב לי, אני
חושב שעל צווארי יהיה הרבה
יותר תכשיט של מצות צדקה
מאשר שרשרת של זהב! שאין לך
תכשיט יפה מזה, שבכסף הזה
אסייע לחתן יתום שיוכל לילך
בכבוד תחת החופה!

שבועות הגיע לארה"ב בחור יתום
ל"ע, שאני מכיר היטב את
משפחתו, מתושבי עיר בית שמש
שבארץ ישראל, העומד עכשיו
לפני נשואיו בשעה טובה
ומוצלחת, והיות שהמצב בביתם
דחוק עד למאוד ה"י, עד שהיה
חשש גדול שיצטרכו לדחות את
החתונה ה"ו, מחמת שלא יכלו
לעמוד בתשלומי ההתחייבות,
שלא ידעו מהיכן לשלם כל מה
שנתחייבו למענו, ולא יוכלו לערוך
את החתונה בעתו ובזמנו.

עסקנים חשובים אשר השקט לא
יוכלו לראות בגודל צערו
של היתום האומלל, אשר בנוסף
לשאת צרותיו וסבלו מיתמותו,
נוסף עליו עול כבד זה, והוציאו
אותו לארה"ב להתנדפק על דלתי
נדיבים, ולקבל נדבות לכבם.
והתחילו לילך אתו בבתי מדרשות
לאסוף מעות בעת התפילות,
למחרת היום שהתחילו לילך אתו,
התקשר אחד העסקנים וסיפר
מעשה נפלא שאירע אתו באותו
היום, ואומר בשמחה רבה
ועצומה, קבלתי סך שמונה אלפים

מתגלה אליו באופן גלוי, ומשפיע עליו רוח טהרה שיוכל לעשות מעשה נשגב כזה של מסירות נפש, ואשרי חלקינו שיש לנו בדורינו אנשים עם השגות נשגבות כאלה.

ג' אבות כנגד ג' בחינות בעבודת ה'

בתולדות יעקב יוסף ביאר
דשלשה אבות
 מרמזים על שלשה בחינות בעבודת השי"ת, דמתחלה הקב"ה מקרב את האדם מצד החסד שזהו מידתו של 'אברהם', דהיינו אפילו שאינו ראוי והגון לכך מצד מעשי עצמו. ואחר כך ביוגיע כפו עד שיזכה מכח הדין ונקרא 'יצחק', דהיינו שיש לו כבר זכיות עצמיות. ואחר כך כשמתמיד בעבודתו להיות יושב אהלים שאז נקרא 'יעקב', ואז זוכה משני הצדדים, הן מצד הדין והן מצד החסד.

בזכות האבות יש לבניהם הרחבה

הרה"ק מדזיקוב זי"ע בעמרת
 ישועה פירש בדרך
 נפלא, דהנה איש אחד שאל את

ותיכף חזרה להחנות, ואמרה שמחמת איזה סיבה צריכה בדחיפות בחזרה להמעות, ומחזירה את השרשרת היקרה, ואי"ה בעוד כמה חדשים תחזור לקנותה, ועתה רצונה להחליף התכשיט עם מעות, ואכן קיבלה בחזרה שש אלפים דולר, והם הוסיפו עוד שתי אלפים דולר מכספי מעשר, ונתנו להחתן 'טשעק' של שמונה אלפים דולר.

מורי ורבותי, מה אומר ומה אדבר, 'א אידישע מאמע' הורידה שרשת זהב מעל צווארה, ואף שחכתה לזה בכליון עינים, ומכרה את זה בחזרה להחנות, וכסף זה נתנה לחתן יתום, כדי שיוכל לילך בשמחה להחתונה.

אני ראיתי כמו עיני את הטשעק המדובר, אשרי הדור, שעדיין שיש לנו עוד בדורינו דבר כזה.

ועל זה אמר הפסוק 'וארא אל האבות', 'דער באשעפער וועט זיך באווייזן פאר די וואס ווילן אים', דמי שכל חפצו ורצונו לעשות רצון ה', זוכה שהקב"ה

אליו אני הוי"ה, ומדקדק למה התחיל בשם אלקי"ם שהוא מדת הדין ומסיים בשם הוי"ה שהוא מדת הרחמים!?

ומבאר שהקב"ה אמר למשה רבינו, באמת הייתי צריך לדון אותך במדת הדין, ומכל מקום אני נוהג אתך במדת הרחמים, ולכך התחיל בשם אלקי"ם שהוא דין, והמשיך ויאמר 'אליו' אני הוי"ה, היינו שהוא עצמו זכה לפנים משורת הדין להנהגת החסד והרחמים.

ומהו הטעם לזה, דאיתא בגמרא (ראש השנה יו, א) למי נושא עון למי שעובר על פשע, דמי שמעביר על מידותיו, למחול לאחרים שעושים לו פשע, מדה כנגד מדה הקב"ה נושא לו עון. וכמו כן משה רבינו שהיה עניו מאוד ומעביר על מדותיו יותר מכל הנבראים, לפיכך זכה שהקב"ה התנהג עמו במדת 'נושא עון', ואפילו שאמר לפני הקב"ה 'למה הרעותה לעם הזה', לא הענישו ונשא עונו, אפילו שהיה

הרה"ק המגיד מזלאמשוב זי"ע מדוע מתנהג בהרחבה בעושר וכבוד כדרך השרים, ואילו אביו הרה"ק ר' איציק'ל מדראהביטש זי"ע היה עני ופרנסתו מתוך דוחק!?! והשיבו המגיד מזלאמשוב, אדרבה היא הנותנת! השאלה היא התשובה! כיון שאבי הצדיק היה שרוי בדוחק ובמצר, ולא נהנה מעולם הזה, לזאת נכון שירשו בניו זכותו, שיהיה להם עושר וכבוד.

ובזה פירש בעטרת ישועה כוונת הכתוב ויאמר אליו אני הוי"ה, היינו שהקב"ה אמר למשה שיתנהג עם בני ישראל במדת הוי"ה המרמוז על הרחבה גדולה, והטעם הוא כי 'וארא אל אברהם וגו' באל ש-די', כידוע דשם שד"י מורה על צמצום, ויען כי האבות היו במיצר ובדוחק, ע"כ מהנכון שיתנהג עם בניו במדת הרחמים, ושיהי' להם הרחבה גדולה.

בזכות שהעביר על מידותיו נשא עונו

באור החיים הק' מפרש, וידבר 'אלקים' אל משה ויאמר

ראוי לבא עמו במשפט עליו, והוא אומרו אני הווי"ה, רמז למדת נושא
עון, להורות שאין כאן משפט אליו.

וְגַם אֲנִי שָׁמַעְתִּי אֶת נִאֲקַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר מִצְרִים מֵעֲבָדִים אֲתֶם (ו, ה).

בני היו אנוסים לעבוד ע"ז

שקטרגו עליהם ואמרו הללו והללו
עובדי עבודה זרה, לכן מיד המשיך
הקב"ה ואמר 'אשר מצרים
מעבידים אותם', דהיינו שהמצרים
בגודל רשעותם היו מעבידים
אותם בהכרח ובאונס לעבוד
עבודה זרה, ובני ישראל אגב
אונסייהו נמשכו לזה על כרחם
שלא בטובתם, ובודאי שהם
פטורים מן העונש, ואם כן 'ואזכור
את בריתי' אשר הבטחתי להם
שיגאלו, שהרי מעתה אין מונע
לגאולתם.

החיד"א ז"ל בפני דוד ביאר
המשך הכתוב, דהנה
הקב"ה עלה לפניו מחשבה כזה,
דשמא בעת שיאמר 'שמעתי את
נאקת בני ישראל', ויתעורר
למעלה רושם גדול לקרב את
הגאולה, מיד תתעורר מדת הדין
לקטרג שאינם ראויים לגאולה,
שהרי המה עובדי עבודה זרה,
וכמו שטען שר של מצרים
כשעמדו בני ישראל על הים סוף,

וּבְנֵי מִרְרֵי מַחְלֵי וּמּוֹשֵׁי (ו, ט).

המתמרמר על חטאיו נמחל לו

מעלת הבעל תשובה, כי המכיר
בחטאו ושב בתשובה שלימה,
ולכו מר עליו על חטאו, הקב"ה
מוחל לו, וזה רמז 'ובני מררי'

החיד"א ז"ל בחומת אנך מבאר
שהפסוק רומז על

שמי שמתמרר על חטאו, 'מחלי' לשון הכתוב (זכריה ג, ט) 'ומשתי הקב"ה מוחל עונותיו ומעביר אותם מאתו, וזהו 'ומושי' על דרך אותם מאתו, וזהו 'ומושי' על דרך

כִּי יִדְבֹר אֵלֵיכֶם וְגו' תִּנּוּ לָכֶם מוֹפֵת וְאִמְרַת אֵל אֶהְרֶן
קַח אֶת מַטְּךָ וְהִשְׁלַךְ לִפְנֵי פְרַעֲהוּ יְהִי לְתַנּוּן (ו, ט).

בוודאי הדיבור שלו עושה נחת רוח לבוראו, והקב"ה עושה לו כל מה שצריך על ידי הדיבור שלו, שהדיבור פועל פעולות טובות.

וזהו שאמר הכתוב 'תנו לכם מופת', דהיינו שאם יאמרו לכם, יודעים אנחנו שיש כח אלקי העושה פלא, אבל אינם יודעים אם יש כח לכם לעשות כל זה על ידי הדיבור שלכם, וע"כ 'ואמרת אל אהרן קח את מטך והשלך לפני פרעה יהי לתנין', דהיינו שיש להם כח לעשות ממטה תנין, ומתנין מטה, וכל זה נעשה בכח הדיבור שלכם.

הזהיר בדיבורו פועל ע"י הדיבור כל טוב

בקדושת לוי מדקדק דלכאורה תיבת 'לכם' הוא מיותר, והיה ליה למימר 'תנו מופת?! ומבאר על פי מה שכתב האר"י ז"ל שצריך כל האדם להאמין שכל דיבור שלו עושה נחת רוח לבוראו, ופועל פעולות טובות לישראל בכח הדיבור, וכשאדם מאמין שהדיבור עושה נחת רוח לבוראו, צריך האדם לשמור את הדיבור מאד מכל שטות והבלים, רק ללמד זכות על ישראל, לפיכך צריך לדבר רק דברי תורה, וכשאדם עושה זה,

לְמַעַן תִּדְרַע פִּי אֵין פֶּה' אֱלֹקֵינוּ (ח, ו).

דהיינו שלא נמצא איש כזה בבחינת 'אין', שיהיה בעיני עצמו בתכלית הביטול כאין ממש, 'כה' אלקינו' רומז על משה רבינו, כמו שנאמר (ו, א) 'ראה נתתיך אלקים לפרעה' (ועי' שם בילקוט רמז ק"פ).

אין כמשה בביטול הישות

הרה"ק ממאדויץ זי"ע בדברי ישראל פירש בדרך רמז, שגרמו כאן ענוותנותו היתירה של משה רבינו, שלא היה ולא יהיה עניו כמותו, וזהו שאמר 'כי אין'

וַיֹּאמֶר ה' אֶל מֹשֶׁה הֲשִׁפֹם בְּבִקְרֹךְ וְהִתִּיצַב לְפָנַי פְּרַעֲהַ וְגו' (ח, ז).

אבל בשעה שנכנסו לשם יעקב אבנו וגם משה ואהרן, מיד התרומם המשקוף למעלה, והם נכנסו בקומה זקופה, בלי שיצטרכו לכופף את הראש, לכן נאמר אצל משה 'התייצב לפני פרעה', ואצל יעקב 'ויעמדהו לפני פרעה', שנכנסו כשהם ניצבים ועומדים, ולא הצטרכו להתכופף בפתח הנמוכה.

יעקב ומשה ואהרן לא השתחוו לצלם של פרעה

האלשיך מביא בשם במדרש, שבכניסה לביתו של פרעה היה פתח נמוכה, וכנגדו העמיד פרעה עבודה זרה, אליל מצרי, כדי שכל הנכנס יהיה מוכרח לכופ את ראשו מחמת משקוף הדלת, ולהשתחוות לפני הפסל בעת כניסתו לתוך הבית,

וְשָׁמְתִי פֶדֶת בֵּין עַמִּי וּבֵין עַמֶּךָ לְמַחֵר יְהִיֶה הָאֵת וְגו'

(ה, יט).

באכילתו מפני דאגת מחר, שמא
לא ישאר לו למחרת היום אוכל
לנפשו.

אמונה אפילו מחסרון ידיעה

מסופר (ספר השיחות תרפ"ח) שיהודי
אחד פנה להרה"ק
הרש"ב מליובאוויטש זי"ע, ואמר
לו: יש לי קושיות בענין מלאכים
ונשמות, ולכן אינני מאמין
בקיומם! אמר לו הרה"ק, הבה
ונתבונן, כאשר שני חכמים נוסעים
בעגלה והם משוחחים
'פראנצעזיש' (שפת המדינה של צרפת),
באותו זמן מה חושב הסוס?!
מאכילת תבן! העגלון מה חושב?!
על שתיית יי"ש! ואילו החכמים
עסוקים בדברי חכמה! האם
בשביל שהסוס אינו מבין שפת
צרפת, ע"כ שתי אנשים אינם
'פראנצעזישער'?

והנמשל מובן, וכי בשביל שיש
לך קשיות ואינך מבין
כמה ענינים, הרי זה אומר שאינם

לא לדאוג דאגת מחר

הרה"ק ממאדוויץ זי"ע בספרו
דברי ישראל ביאר,
בתיבת 'למחר' רמזה לנו התורה
מהו ההבדל בין ישראל לאומות
העולם, כי תיבת 'למחר' מרמז על
'דאגת מחר', שזהו האות וההבדל
בין עמי ובין עמך, כמו שאמרו
במדרש (תנחומא בשלח כ) מי שיש לו
מה שיאכל היום, ואומר מה אוכל
למחר, הרי זה מחוסר אמונה, שבני
ישראל הם בעלי אמונה, ואומר
דבר יום ביומו, מי שברא 'היום'
ברא גם פרנסתו, לא כן אומות
העולם שהם חסרי אמונה.

וזהו הענין במאמר הכתוב (משלי
יג, כה) 'צדק אוכל לשובע
נפשו', כי הצדיק יש לו אמונה
שביום המחרת לא יחסר לו כל
צרכו, ועל כן אוכל לשובע נפשו,
ואינו מצמצם באכילתו כדי
להשאיר גם למחרת היום, 'ובטן
רשעים תחסר', שהרשע נשאר
תמיד רעב, שהרי בכל יום מצמצם

שמבלעדיו אין מי שיוכל להושיעו, בבחינת 'שברו על ה' אלקיו' (תהלים קמו, ה), אזי בוודאי היה נושע, אלא שרבים נכשלים ובוטחים בה' כבחינת 'השתדלות' נוספת, דהיינו שעושים כל אשר לאל ידם וכוחם, ובנוסף לזה יש להם גם קצת במחון, ועל כן ישועתם מתעכבת.

משל למה הדבר דומה, לעני ששמע כי במדינה אשכנז מתגורר הגביר הגדול ראמשילד, והחליט לנסוע אליו במיוחד כדי לבקש את עזרתו, במשך כמה חדשים המריח עצמו בדרכים עד שהגיע לשם, וחזר ממסעו המפרך כשפניו קורנות מאושר, עגלתו טעונה סחורות יקרות, ובידיו סכום עצום שקיבל מהגביר, ראה זאת חברו שהיה עני כמוהו, והחליט לנסות אף הוא את מזלו, אבל בחר לנצל את הדרך הארוכה כדי להיכנס לכפרים שנשכבה ולקבץ אף שם מעות, 'מען קען דאך מאכן אויפן וועג אויך אפאר דאלער'.

אבל כאשר הגיע האיש לארמונו של הגביר, וביקש את

קיימים כלל במציאות?! אין הדבר כן, אלא שהם קיימים במציאות, רק העדר חכמתך ובינתך גרמה לך חסרון הידיעה.

בדומה לזה מסופר (שמועות וסיפורים ג) על איש אחד שהתאונן בפני הרה"ק הצמח צדק מליובאוויטש זי"ע שיש לו ספקות באמונה, שאלו הרה"ק האם אתה מפחד מהמלך?! השיב האיש כן! שאלו שוב האם ראית מימך את המלך?! ענה האיש לא, לא ראיתו מעולם! הקשה לו הרה"ק אם כן מדוע אתה מפחד ממנו?! ענה האיש אחי סיפר לי שפעם ראה אותו ואני מאמין לו! המשך הרה"ק ושאל האם גם לי אתה מאמין?! השיב האיש: כן! אמר לו הרה"ק: ובכן... אם אתה מאמין לי בוודאי שיכול להיות לך אמונה שיש בורא ומנהיג לעולם!

האמונה אינה השתדלות

הגאון ר' יוול הורוויץ זצ"ל הסבא מנובהרדוק, היה אומר, אילו היה האדם משים את כל מבטחו בהשי"ת באמונה שלמה,

אתן לך נדבה מועטת כמו שנתנו
לן כולם...

ועלינו ללמוד מוסר השכל
מהמשל הלזו, שאף אנו,
אם נרגיש בכל כוחינו ומאודנו כי
לך לכד בטחנו... ומבלעדך אין
לנו מלך גואל ומושיע... וכאשר
הקב"ה יראה שאנו בוטחים לגמרי
עליו, ואין אנו עושים רק מעשה
קמץ לצאת חובת ההשתדלות, אזי
ריבון העולמים יסייע בידנו בידו
הרחבה והפתוחה, אך אם אנו
משתדלים בכוחות עצמינו בכל
מיני אופנים שבעולם, ורק בנוסף
לזה פונים גם אליו, שרוב פעולתו
הוא בהשתדלות עצמו, ורק בסופו
גם נפנה קצת אל ה', אזי נקבל
גם ממנו 'כמו מכולם'.

עזרתו, התפלא מאוד בראותו
שהגביר פטרו בנתינה מועטה, מיד
התחיל להתמרמר ולטעון מדוע
נגרע חלקי מחלק חברי, מדוע
קיבל חברי עשרות מונים מזה?!
השיב לו הגביר, הבדל עצום יש
ביניכם, הלא חברך התאמץ ועשה
את כל הדרך המפרכת רק כדי
להגיע אלי, והגיע לכאן בתשישות
כוחות, וכמעט שעמד להתעלף,
ובשעה שביקש את עזרתי,
הרגשתי כי אין אדם אחר בעולם
אשר יכול להושיעו זולתי, וע"כ
נתמלא לבני ברחמים עליו, ומיד
מלאתי לו עגלה מלאה בכל טוב,
וגם נתתי לו סכום הגון, אבל אתה
הלא קיבצת נדבות לאורך כל
הדרך, ובתוך כך הגעת גם אלי,
וממני תמשיך הלאה... אף אני

והַפְּלָה ה' בֵּין מְקַנְהַי יִשְׂרָאֵל וּבֵין מְצַרִּים וְלֹא
יָמוּת מִכָּל לְבַנֵּי יִשְׂרָאֵל דָּבָר (ט, ד).

בתיקוני זוה"ק (דף ע"א) שעיקר
העבודות הוא בין בטיבו ובין
בעאקו, דהיינו שצריך לעבוד את
ה' גם כאשר הכל הולך לו בטוב

לעבוד את ה' בימי טובה ובימי רעה

הרה"ק מדזיקוב זי"ע בספרו אמרי
נועם פירש על פי דאיתא

כל קנינו ועסקיו הם במיצר גדול, ובין כאשר קנינו ועסקיו הם בשררות, והוא לשון 'ישראל' על דרך הכתוב (בראשית לב, כח) כי שרית עם אלקים ועם אנשים, ובכל האופנים אין לו דבר שיבטל אותו מהעבודה המוטלת על זרע ישראל, וזהו 'ולא ימות מכל לבני ישראל דבר', שאין דבר לפניו לבטל אותו ולבלבלו במה ששייך וצריך לעבודת ישראל, אותו האיש אשר דרכו בקודש בהנהגה כזו, הוא הנקרא מופרש לה' לכד בכל הענינים.

ובמשרין, ובין כאשר הולך לו רע, שלא יהא שום דבר מבלבל אותו מהעבודות, הן הטובות והעשירות שנשפע עליו, שלא יהא 'וישמן ישורון ויבעט' (דברים לב, טו), והן חלילה שלא תהא עניות מעבירתו על דעת קונו (עיי' עירובין מא, ב), רק בין כך ובין כך צריך להחזיק בעבודתו, ואז הוא מהשרידים אשר ה' קורא.

וזהו 'והפלה ה'', היינו מיהו האדם הנקרא מופרש לה', מי שעובד אותו 'בין מקנה מצרים ובין מקנה ישראל', היינו בין כאשר

וּמִמְקַנְהַ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֹא מֵת אֶחָד (ט, ו).

ונתן להם קמיעות שיניחו על הבהמות או שיתלו ברפת, ונפסקה המגפה, והיה תמוה לפני האנשים שנותן קמיעות לבהמות, פתחו קמיע אחד ונמצא כתוב בה בלשון הכתוב 'וממקנה בני ישראל לא מת אחד'.

קמיע על מגיפת דבר ה"פ

בספר מזקנים אתבונן (ח"ב דף קפד) מסופר, שפעם אחת היתה מגפת דבר, ומתו הרבה בהמות, ובעלי בהמות באו לפני הרה"ק מסאווראן זי"ע וביקש ממנו עצה,

הִירָא אֶת דְּבַר ה' וְגו' הַגִּים אֶת עֲבָדָיו וְאֶת מְקַנְהוּ
אֶל הַפְּתִים (ט, כ).

בידך, מי הוא ירא ה'?! זה שאינו
מניח לאנשי ביתו לטייל בחוץ
ברחובות קריה! אלא 'כל כבודה
בת מלך פנימה' (תהלים מה, יד).

שלא יתן לילדים להסתובב ברחוב

בספר אמרי חיים (ליקוטים) מביא
פירוש נפלא בפסוק זה,
שהתורה מלמדינו, נקוט כלל זו

וְהַחֲפָה וְהַכְּסָמַת לֹא נָכוּ כִּי אֲפִילַת הֵנָּה (ט, לב).

זה 'והחטה והכסמת לא נכו כי
אפילות הנה', 'חטה' בגימטריא
כ"ב, רומז לכ"ב אותיות התורה,
'כסמת' אותיות 'מסכת', היינו מי
שלומד תורה שבכתב ותורה
שבע"פ, 'לא נכו', לא יהיה מוכה
ביסורין, 'כי אפילות הנה', ואדרבה
פלאי פלאות יהיה נעשה לו.

מי שלומד תורה בכתב ובע"פ לא
יהיה לו יסורין

מסופר בספר ילקוט מהרי"א,
מעשה באחד שחלה
ר"ל, ונסע להרה"ק מהרי"א
מזידיטשוב זי"ע על שבת פרשת
וארא, והזכיר לפניו את מחלתו,
ואמר לו הרה"ק מזידיטשוב פסוק

הרה"ק ר' משולם זושא ב"ר אליעזר ליפא זי"ע מאניפאלי ב' שבט תק"ס לפ"ק

הביאנו המלך חדריו

השתוקקותו לעבודת שמו ית'
ויתעלה.

ואחיו הרה"ק הרבי ר' אלימלך
זי"ע עדיין לא הסתפח אז
לחברת החסידים ואנשי מעשה,
והיה לומד תורה בדרך הלומדים,
ויהי כאשר ראה את אחיו הרבי
ר' זושא ואת התנהגותו, כי הולך
שומם ונבוך תמיד ברעיונותיו,
וישאל אותו למה זה מתנהג
בזרות, כי מעשהו היה נראה זר
לכל הלומדים!?

השיב לו הרבי ר' זושא, אחי אחי,
אספר לך מעשה נפלא,
למען תדע ותבין את הכל, במדינה
אחת היה מלך גדול וחכם נפלא
מאוד, אשר כל בני המדינה
אהבוהו מאוד אהבה עזה, ויהי
שם במדינה בעל מלאכה אחד,
עשיר גדול מופלג אשר נתעשר
ממלאכתו מאוד, לימים עלה
במחשבתו מה לי תועלת מהון
הרב הזה, הן מעדנות ותענוגות
בני אדם לא אהבתי מנעורי, כי

בספר מעשה צדיקים העתיק
באריכות נפלא, איך הרבי
ר' זושא זי"ע קירב את אחיו הרבי
ר' אלימלך זי"ע להתנהג בחסידות,
ולהסתופף בצל רבם הרה"ק
המגיד ממעזריטש זי"ע:

הרבי ר' זושא זי"ע כשהיה רך
בשנים, נעשה חבר ליראי
ה' לכת החסידים, אשר שמשו כל
צרכן בבית רבם הרה"ק המגיד
ממעזריטש זי"ע.

והרבי ר' זושא היה נחבא אל
מחבואות ואל היער, ושם
היה מנעים זמירות ותשבחות
להשי"ת בהתלהבות ובאהבה עזה
בתשוקה וחשיקה והפיצה
והשתוקקות גדולה, עד שהיה
נאמר עליו מקרא הכתוב
'באהבתה תשגה מאוד', כי היה
נראה כאיש אשר הלך משוקע
ברעיונותיו ומשתומם תמיד, מרוב
דביקותו בהשם ב"ה וב"ש, ומרוב

תמצא נפשי עונג ועדן, כי אוכל לשרת את המלך אשר נפשי אוהבת אותו ואהבתי כאש בערה אליו! ויהי כן, וישימהו השרים למסיק עצים בתנורי בית החורף של המלך.

והיה מנהגו של אותו האיש שהסיק התנור, שהיה מקרב את אזנו אל חורי הדלת אשר המלך היה שם, כדי לשמוע מפי המלך האם הבית הוחם באופן הראוי, רב או מעט, ואם ממוצע וממוזג כפי טבעו. ויעש בתחבולותיו לעשות נחת רוח למלכו, שהכנים עצים בתנור עד שראה שהתענג המלך מחום הבית, כי היה באופן ממוזג כראוי, לא פחות ולא יותר, מחמת שכל היום עבד עבודתו במלאכת העץ, כדי שיהיה העצים כל יום ויום בשוה במדה ובמשקל, למען לא תהיה חום הבית יום אחד קשה מחבירו.

לימים רבים התפלא המלך על מזג חום הבית, כי יתענג יום יום, ואין החום מוציא שום

אם הלחם אשר אוכל והמלבוש אשר אני לובש, ואם כן מה יש לי מכסף הרב הזה תענוג מאומה.

והחליט אז למכור את כל הונו ורכושו, ולנסוע לעיר המלוכה, ולפזר כל הונו למען יהיה מהקרובים למלכות, ולמען יתענג מאור פני מלכו. ויעש כן וימכור כל חפציו היקרים ויסע לעיר המלוכה, וילך בין סגני העיר ושריה, לחקור ולדרוש איזה התמנות יש עתה בארמון המלוכה, אבל הודיעו אותו שעתה יש רק התמנות אחת, והוא להסיק עצים בתנור בית המלך...!

אך גם במלאכה זו לא ינתן הרשות כי אם לאיש אשר המלך חפץ ביקרו, ויאמר הבעל מלאכה הנ"ל בלבנו, מה לי התמנות זה או התמנות אחר, הן אנכי פזרתי הונני ורכושי מאהבתי את מלכי, ולמען המלך ביפיו תחזינה עיני, ועתה הנני מוכן לפזר שארית כספי לשחד השרים והסגנים, כדי שיקבלו אותי ולהשימני על התמנות זה, ובוזה

יקר וגדולה לא חפצתי, הן הון רב ורכוש גדול היה לי, וכל כספי וזהבי פזרתי מאהבתי למלכי, כל מגמתי ותשוקתי לשרת המלך, כי אם בזאת יאות לי המלך, כי אוכל לראות פני מלכי בכל עת אשר תבער בקרבי רוחי רוח האהבה, אוכל ואראה את פני מלכי ביפוי!

כשמוע המלך את דבריו, וישמח מאוד על רוב אהבתו אליו, אבל ויצר לו מאוד למלאות משאלותיו, כי חרפה הוא למלך להראות בכל רגע מול עיני עבדיו, ובפרט לעבדיו השפלים והנמוכים, שיבואו כל רגע לפניו בעת אשר יחפצו, שאין זאת מנימוסי המלוכה, ויאמר המלך אהובי דבר זה אי אפשר למלאות רצונך, אך זה אסכים לעשות לך בעליית הבית חור קטן, אשר דרך שמה תיראה פני, כי שמה תעמוד לך כלי זכוכית שקוע, אשר דרך הזכוכית הוזה להגדיל כל דבר לאלפים ורכבות פעמים, שנראה הרבה יותר גדול ממה שהוא, וכל עת אשר יעלה על מחשבתך לראות מלכך, תשקיף ותביט

ריח רע זה ימים רבים, וישאל המלך שריו על זה, ויספרו לו כל הדברים, כי במדינות המלך היה איש אשר אהבתו כאש בערה למלך, ומכר כל אשר לו, ונתן את כל הונו ורכושו בעבודתו למלך, ולמען ישרת את אדוניו, ויהי כאשר בא לכאן לא נמצא שום התמנות, כי אם זאת להסיק תגורי בית החורף של אדונינו המלך, וגם הוא איננו יודע לא כתב ולא לשון, ואיננו מבין שום חכמה ודעת, לכן שמנו על שכמו רק המשרה ההוא, אך הוא מרוב אהבתו אל אדונינו המלך יעמיק בכל יום ויום תחבולותיו להשלים המלאכה למען יתענג המלך מעבודתו.

ויהי כאשר שמע המלך דבריהם, ויצו אליהם להביא את האיש ההוא לפניו, לראות את פני אוהב נאמן כמוהו, יהיה מי שיהיה, אף כי איננו בר שכל גדול וחכם, ויהי כאשר בא לפני המלך וישמח מאוד עליו, וישאלהו המלך מה זה יקר וגדולה אעשה לך אהובי?! ויענהו האיש ההוא באהבה עזה,

איך שמכנים את ראשו על עליית בית אביו, ומשם יביט על דבר מה, וישאלהו על הדבר הזה, ויספר לו את כל אשר קרהו טרם בואו למלך, ואחרי בואו לשרת המלך ואת כל טובתו אתו, כי בכל עת אשר יחפוץ יראה את המלך ממקום הזה, ויבקש מאוד בן המלך את האיש ההוא לתת לו רשות להביט ג"כ שם, למען יוכל לראות את פני אביו האהוב לו מאוד, ויעש כן, ויראה משם את פני אביו מולידו המלך, ויתענג מאוד.

ויאמר האיש ההוא אל בן המלך, אי לך בן המלך, כי נגרשת מעל שלחן אביך, אנכי איש הסכל אשר אין לי בינת אדם, אין בי לא חכמה ולא שכל, ואיני יודע לא כתב ולשון, ובזיון וחרפה הוא למלך כי איש כמוני יבא לפניו בכל רגע ורגע, ותהי זאת לי לעונג ושעשוע כי ציווני בחסדו לשים לי חור הזה, אשר משם אוכל לראות את המלך... אך אתה בן המלך הנך, חכם בחכמות ויודע במושכלות, ואתה מן הקרואים

במקום הזה ותראה אותי, ואיש זר לא יראה אותך!

וישמח האיש ההוא מאוד על טובת המלך אליו, ויודה לו מאוד, ויקוד וישתחוה לאפיו ארצה וילך לו, והמלך שב למקומו. ויהי כפעם בפעם כאשר נתמלא לב האיש ההוא באהבת המלך, מיהר אל מקום הנ"ל ויבט משם פני מלכו ויתענג וישב למקומו.

ויהי בימים ההם ויעש המלך משתה גדול לכל שריו, ובנו יחידו ישב בראש הקרואים, ובתוך המשתה כטוב לב בן המלך ביין, דיבר דברים בלי דעת והשכל לפני המלך ושרים, ויחר מאוד למלך אביו על כי לא בדעת והשכל ידבר דבריו לפני המלך ושרים, ויגרש אותו מביתו ויצו עליו, כי במשך שנים עשר חודש יהיה מגורש מבית אביו, ולבל יחזה פני אביו מלכו כל הימים האלה.

אמנם בן המלך היה לו געגועים גדולים לראות פני אביו, אבל לא היה יכול לראותו, והנה לפעמים ראה את המסיק בתנור,

בתורה ותפלה וכו', ואז תהיה מהיושבים ראשונה במלכות, ומרואי פניו ית"ש לעד ולנצח נצחים.

הדברים נגעו מאוד לליבו של הרבי ר' אלימלך, ומיד נסע עם אחיו לחסות בצל המגיד הקדוש ממעזריטש זי"ע.

את האלקים אנכי ידא

סיפר הרה"ק בעל הקדושת ציון מבאבוב זי"ע הי"ד (גליון פרי הכרם באבוב פרשת בשלח תשנ"ט עמוד ה') שבעת שהלך הרה"ק הרבי ר' זושא זי"ע בגלות יחיד, בלי לוויית אחיו הרה"ק הרבי ר' אלימלך זי"ע, נתארה פעם אצל גביר שהיה בעל מכנים אורחים ביד רחבה וברוח נדיבה, בכל לילה, בעת ששאר העניים כבר הלכו לישון, היה הרבי ר' זושא נשאר ער בלילה עד לשעה מאוחרת, ובהצנע ובהסתר עבד עבודתו הקדושה בעריכת תיקון חצות ושאר סדרי לימודיו באופן שלא יודע לשום אדם.

היושבים ראשונה במלכות תמיד, ותהיה לו דבר זה קשה להשגיח לדבר לפני המלך בהשכל ודעת, ושלא לדבר דברים בטלים והבלים אשר לא יראה בעיני המלך, אוי לאותה בושה ובלוימה! שמעני אדוני, מהיום והלאה תשגיח על אופני דיבורך, ושלא יוציא פך דבר שלא כרצון אביך, ושלא תדבר דבר ומחשבותיך זר מהם, כי אם מחשבותיך ושפתיך יחדיו תואמים יהיו נבונים בדברים אשר ירצו לפני המלך, ואז תשב לפני המלך ופנים אל פנים עיניך תחזינה את אביך המלך בפינו.

והמשיך הרבי ר' זושא ואמר בגודל ענוותנותו, אחי אחי, אתה יודע כי אין בי לא תורה ולא חכמה לא דעת ולא תבונה, לכן אני צריך לעבוד עבודת ה' בעמל רב ויגיעת נפש, עד כי אוכל לראותו וכו', אמנם אתה הוא תלמיד חכם מופלג, אינך צריך כי אם להשגיח היטב על דיבורך ולימודך ותפלתך, שיהיה מחשבותיך ולבך שלמים עם כל הדיבורים שאתה מדבר

בהנה אירע פעם אחת שנאכד חפץ יקר בבית הגביר, ואחר הרבה חיפוש בחורין וסדקין, החליטו בני הבית שודאי נגנב ע"י אחד העניים מהארחי פרחי שנמצאו שם, ומיד נפל החשד על הרבי ר' זושא, כיון שתמיד הניח את עצמו על משכבו בשעה מאוחרת למאוד. נגש אליו הבעה"ב וביקש ממנו שיחזיר לו החפץ, ענה לו הרבי ר' זושא שהוא לא שלח ידו במלאכת רעהו, מיד תבע ממנו הבעה"ב שילך אתו לדין תורה אצל רב העיר שהיה גדול בתורה ואיש צדיק ובעל מקובל, הסכים הרבי ר' זושא בדבר, וילכו שניהם יחדיו אל הרב.

בדבר שאינו שלו. הוציא הרב מארון הספרים שלו אחד מספרי הקבלה, והראה להרבי ר' זושא כמה שמות הק' הכתובים שם, והזהיר לו 'ידוע תדע שיש גיהנם ששם דנין את הרשעים בשריפה ר"ל, ואני מזהיר לך, אם לא תתוודה על הגניבה תיכף ומיד, אשליך אותך בעמקי השאול תחתית ר"ל, בכח שמות הקדושים אלו הכתובים עלי ספר'.

ענה הרבי ר' זושא: 'אזוי זאגט איר! אויב איר קוקט אין אזעלכע הייליגע ספרים דארפט איר דאך זיין א מבין! זאלט איר וויסען, איך האב אסאך מער מורא פאר דעם לא תגנוב, ווי פאר אייך מיט'ן גיהנם צוזאמען! עובר צו זיין אויפ'ן 'לא תגנוב' איז ערגער ווי דאס גיהנם!' (ככה אתה אומר, אם אתה מסתכל בספרים קדושים כאלו, הרי אתה צריך להיות מבין, תדע, אני מפחד הרבה יותר מה'לא תגנוב', ממה שאני מפחד ממך ומהגיהנם ביחד לעבור על 'לא תגנוב' גרוע יותר מהגיהנם).

כאשר שמע הרב דברים אלו מפורש יוצא מפי הרבי ר'

וידבר הרב על לבו שיראה להודות על חטאו, כי עם מעשה הגניבה שלו ינעול דלת בפני העניים, שמעתה לא יפתח הבעל הבית שערי ביתו לפני האורחים מפני החשש שמא יגנבו את חפציו היקרים. אבל הרבי ר' זושא עמד בשלו, שהם חושדים בכשרים, ושלא הושיט אף אצבע

זושא מעומק הלב בכל הפשטות
 והתמימות, וניכרים דברי אמת,
 נתרגש עד מאד, והסתכל עוד
 הפעם על הרבי ר' זושא, ואמר:
 'אוי, נכשלתי ולא ראיתי לנכון,
 חשדתי בכשרים בצדיק וישר',
 וביקש ממנו מחילה. וצוה להגביר
 שילך לביתו ויחפש עוד הפעם
 את הגנב, אבל את הצדיק הזה
 תניחו לשלום, באמרו לו 'האיש
 הזה אינו מתיירא לא ממני ולא
 מהזשאנדארע"ן, וגם לא מהגיהנם
 עצמו, הוא מפחד מן ה'לא תגנוב',
 את האלקים הוא ירא'...!
 זכותו יגן עלינו ועל כל ישראל
 אמן

פאר בלויז

\$250

פונעקט'ס א פארזיכערטע ישועה!

בלושטין

מיר זענען בלויז אייערע
שלוחים, צי טיילן פאר
אלמנות אין יתומים פיש
פלייש און אלע גיטע
מעדנים לכבוד שבת קודש.

ביידן!
נישט מיר
זאגן
איך צו

"אם אתה משמח את שלי
אני משמח את שלך"

נאר!
הש"ת זאגט דיר

מיר זענען אפראווד ביי אלע פאנדס
LACHMEI MORDCHAI - TAX I.D 87-1279722

די קוויק פעי אדרעסס איז
3875090@GMAIL.COM

אדער גייט צו די
**גזבר
מעשין**
און אייער בית מדרש
מיר זענען אויף
דעם פראנט סקרין

צו מנדב זיין
מיט א קרעדיט קארד
ווי אויך OJC קארד
און אלע אנדערע
צדקה פאנדס
רופט אונזער
24 שעה
מתן בסתר ליין
845-286-1007

- פרובירט'ס דאס אויס
- הש"ת זאגט:
- ובהונוני נא בזאת אם לא
- אפתח לכם את ארובות השמים

- עס איז דא אסאך יודען
- וואס האבן שוין ב"ה געזען
- דורך דעם ישועות
- למעלה מדרך הטבע.